

- па крытэрыі якасці — актыўныя (максімiзацыя працоўных намаганняў, iнтэнсiфікацыя працоўнай i прафесійнай дзейнасці, устаноўка на складанасць працы i высокі даход), актыўна-пасіўныя (мiнiмiзацыя працоўных намаганняў, невысокія патрабаванні да параметраў працоўнай i прафесійнай дзейнасці, устаноўка на iльготы i невысокі, але пастаянны даход).

У цэлым увага да канструявання i рэалiзацыі стратэгіі эканамiчных паводзiнаў iндывiдаў абумоўлена наступнымi асноўнымi момантамi. Па-першае, стратэгію эканамiчных паводзiнаў гiпатэтычна можна разглядаць у якасці акцыялагiчнай дэтэрмінанты статусу чалавека на рынку працы, які ў сiстэме сацыяльных каардынат выступае як базавы сацыяльны i эканамiчны параметр. У дадзеным выпадку ўсе астатнiя сацыяльныя характарыстыкi iндывiда (матэрыяльнае становiшча, даходы, характар спажывання, стыль жыцця, сацыяльны статус i iнш.) у адносiнах да яго статусу на рынку працы з'яўляюцца другаснымi. Па-другое, для асобнага работніка паўнаважнасць рэалiзацыі яго iндывiдуальнасці ў вытворчым працэсе i працоўных адносiнах вызначае як якасць жыцця, так i пазiтыўны сацыяльна-эканамiчны вынiк. Пры гэтым дадзены вынiк у маштабах сучаснага грамадства мае мультыплiкацыйны эффект. У маштабах жа сучаснай эканамiчнай сiстэмы, заснаванай на iнавацыях, канкурэнцыі i адкрытасці (эканомiка ведаў, глабальная эканомiка i iнш.), не толькi веды, здольнасці i кампетэнцыі iндывiда, але i яго каштоўнасныя арыентацыі i мэтавыя ўстаноўкi выступаюць у якасці эканамiчнага рэсурсу.

Крыніцы

1. *Максименко, А.А.* Стратегии экономического поведения российской молодежи / А.А. Максименко. — Кострома : Изд-во ГОУ ВПО КГУ им. Н. А. Некрасова, 2006. — 224 с.
2. *Володин, В.М.* Экономическое поведение молодежи в условиях модернизации российского общества / В.М. Володин, С.Г. Михнева // Изв. высш. учеб. заведений. Поволж. регион. Общественные науки. — 2012. — № 3(23). — С. 121–126.

*Д.І. Наумаў, канд. сацыял. навук, дацэнт
БДЭУ (Мiнск)*

*І.А. Яблычнiкава, канд. пед. навук, дацэнт
cedrus2014@mail.ru
Акадэмія ФСВП Расіі (Разань)*

<http://edoc.bseu.by/>

АСОБАСНЫ РЭСУРС ЯК ФАКТАР ЭКАНАМІЧНЫХ ПАВОДЗІНАЎ МОЛАДЗІ

У сучасным грамадстве эканамiчныя паводзiны моладзi абумоўляюць розныя фактары, сярод якіх асаблiваю ўвагу трэба надаць асобаснаму рэсурсу. У сацыялогіі катэгорыя «асобасны рэсурс» вызначаецца як набор розных структурна-функцыянальных характарыстык iндывiда, якія забяспечваюць агульныя вiды жыццядзейнасці i спецыфічныя формы iндывiдуальнай адаптацыі да сацыяльных умоваў. Акрамя таго, у сацыяльна-псiхалагiчным аспекце склад асобаснага рэсурсу характарызуюць iндывiдуальныя псiхалагiчныя якасці (воля, тэмперамент, эмацыйныя i камунікатыўныя характарыстыкi iндывiда), якія выконваюць значную ролю ў фарміраванні псiхалагiчнай устойлівасці iндывiда да стрэсаў i стрэсагенных фактараў.

У дачыненні да моладзi, з пункту гледжання К.У. Абрамава, у якасці яго асноўных кампанентаў выступаюць наступныя сацыяльна-псiхалагiчныя рэсурсныя магчымасці [1]. Па-першае, гэта асабiстая i сацыяльная актыўнасць моладзi, якая выяўляецца ў высокім

узроўні яе тэрытарыяльнай і сацыяльнай мабільнасці. Яна абумоўлена неабходнасцю вызначэння маладымі людзьмі свайго месца ў сацыяльным жыцці, а таксама адсутнасцю ў моладзі трывалых эканамічных і сацыяльных сувязяў. Па-другое, якасць і ўзровень асваення нормаў сацыяльных адносін (дзелавых, прафесійных, міжасобасных і інш.), якія вызначаюць стандарты іх канстытування і ацэньвання. Акрамя таго, дадзеную пазіцыю характарызуе таксама ўзровень прафесійна-працоўных уменняў і прафесійнага майстэрства індывіда, ступень яго творчай і прафесійнай самарэалізацыі. Па-трэцяе, інтэлектуальны патэнцыял, які характарызуе культуру мыслення і сацыяльнага дзеяння індывіда. Шмат у чым ад яго залежаць прагнастычныя і аналітычныя здольнасці індывіда, магчымасць выпрацоўкі і рэалізацыі на практыцы наватарскіх ідэй і прапаноў, ініцыяванне неардынарных і эфектыўных траекторый асобнага развіцця. Па-чацвёртае, устаноўка на незалежнасць і адказнасць за ўласныя жыццёвыя выбары ў сацыяльным, эканамічным і псіхалагічным аспектах. Наяўнасць дадзенай устаноўкі сведчыць як аб эмацыянальнай і кагнітыўнай, так і аб грамадзянскай сталасці маладога чалавека. Па-пятае, высокі ўзровень развіцця сацыяльнай і індывідуальнай ідэнтычнасці асобы, які дазваляе ўсталёўваць і падтрымліваць сацыяльныя ўзаемасувязі з іншымі індывідамі на прынцыпах даверу і салідарнасці. Па-шостае, патрэба ў дасягненнях, якая праяўляецца ў канструяванні сітуацыі поспеху, у культываванні перфекцыянізма, у адэкватным указанні мэтай і іх гарантаванай дасягненні ў доўгатэрміновым маштабе, у атрыманні ўнікальных вынікаў у прафесійнай дзейнасці. Па-сёмае, прыналежнасць да сацыяльных груп, якія маюць высокі сацыяльны статус (у першую чаргу гэта пэўныя прафесійныя і дзелавыя супольнасці, бюракратыя і інш.). Гэта забяспечвае маладому чалавеку добры жыццёвы старт, больш дынамічную пабудову кар'ернага росту, магчымасць далейшага рознабаковага асобнага развіцця, а таксама забяспечвае рэсурсамі, неабходнымі для свечасовага ўліку патрабаванняў інстытуцыйнага асяроддзя і эканамічнай сферы.

У цэлым асобны рэсурс абумоўлівае нарматыўна-каштоўнаснае абгрунтаванне эканамічных паводзінаў моладзі, фарміраванне ўстаноўкі на дасягненне эканамічнага поспеху ў комплексе з адначасовым дасягненнем высокага сацыяльнага і прафесійнага статусу, а таксама эфектыўных адаптацыйна-паводніцкіх і эканамічных стратэгий.

Крыніца

1. *Абрамов, К.В.* Социально-психологические ресурсные возможности молодежи / К.В. Абрамов // Мониторинг общественного мнения: экономические и социальные перемены. — 2010. — № 6 [100], ноябрь–декабрь. — С. 143–150.

*В.И. Ноздрин-Плотницкий, канд. пед. наук, доцент
БГЭУ (Минск)*

<http://edoc.bseu.by/>

ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В МОДЕРНИЗАЦИИ ОБРАЗОВАНИЯ

В быстроменяющемся обществе акцент при подготовке квалифицированных специалистов необходимо делать не на овладении конкретными знаниями, умениями и навыками, а на приобретении способностей учиться, реагировать на новые ситуации, находить решения в нестандартных ситуациях, овладевать неординарными компетенциями.

Большую роль в настоящее время в подготовке квалифицированных специалистов играет компетентностный подход, в соответствии с которым высшее профессиональное образование должно не только научить человека что-то делать, приобрести квалификацию,